

Večernik

Leto III. (X.), štev. 161

Maribor, petek 19. julija 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemav v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglas po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prašernova ulica št. 4

Koncentracija ruskih čet ob mandžurski meji

GENERAL BUDJENIJ VRHOVNI KOMANDANT SOVJETSkih ČET ZA SLUČAJ VOJNE. — V PRIČAKOVANJU NADALJNEGA RAZVOJA DOGODKOV NA DALJNEM VZHODU.

LONDON, 19. julija. Pozornost vsega sveta je obrnjena na Daljni Vzhod, kjer postaja razvoj dogodkov usodopoln za Azijo. Diplomatični krogi sicer zagotavljajo, da prelom diplomatskih odnošajev še ne pomeni vojne, vendar pa obenem ne zanikajo možnosti, da nastopijo sovražnosti lahko vsak trenutek.

Angleški uradni krogi zelo resno presojaajo rusko-kitajski spor, vendar pa prevladuje mnenje, da ne pride do vojne, ker Rusija ne bi mogla dolgo vzdržati. Prvič zato, ker je rusko ozemlje preveliko, da bi mogle biti vojaške operacije naglo izvršene. Vrh tega pa je imela Rusija z operacijami na Daljnem Vzhodu že od nekdaj slabe izkušnje. Dovoz čet in vojnega materiala na Transsibirski železnici je namreč zvezan z izrednimi težkočami ter izgubo časa.

Po mnenju angleških uradnih krogov vlada v Nankingu nikakor nima namena napasti Rusijo. Odločilni vpliv na nadaljni razvoj dogodkov na je vsekakor pridržan Japonski, ki je v prvi vrsti interesirana na ohranitvi statusa quo na Daljnem Vzhodu.

NANKING, 19. julija. Sinoški je prispele točno besedilo nove ruske note v Nanking. Ministrski predsednik, maršal Cankajšek, je takoj sklical konferenco ministrov in velikega sveta, nakar je izjavil novinarjem, da kitajsko vlado ruski ultimatum ni čisto nič vznemirilo, ker je s tem že računala. Po njegovem mnenju ne bo imel konflikt nobenih resnih posledic, vendar pa je kitajska vlada na vse pripravljena.

LONDON, 19. julija. Koncentracija ruskih čet na severni mandžurski meji se nadaljuje. Mongolska konjenica in sibirski kozmaški divizije so že zbrane ob mandžurski meji.

HARBIN, 19. julija. Popoln prelom vseh odnošajev med Rusijo in Kitajsko je tukajšnja panika še povečala. Ruski konzulati so že zaprli svoje pisarne in se preselele že danes na Japonsko, kjer bodo po dosedanjih dispozicijah počakali na nadaljni razvoj dogodkov.

BERLIN, 19. julija. Nemška vlada je prevzela zaščito interesov obojestranskih državljanov na Daljnem Vzhodu.

ocenil dokazna sredstva in povzame zase iz materiala samo ono, kar se mu zdi, da dokazuje, kar želi ona. Barnes je največ škodoval nemški stvari z Zedinjenih državah. Turner sam spada med prijatelje Nemčije, zato tembolj obžaluje kampanjo ekstremnih revizionistov. »Narod v Zedinjenih državah je splošno prepričan, da je Nemčija bolj ko katerakoli druga sila odgovorna za izbruh svetovne vojne, ker je Nemčija Avstriji vnaprej obljubila, da jo bo brezpogojno podpirala, na podlagi česar je Avstrija podvzela korake, ki so morali imeti za posledico intervencijo Rusije; dalje pa tudi, ker je Nemčija s svojo napovedjo vojne Rusiji in Franciji započela veliko vojno. Amerikanci so tudi prepričani, da je premoč

PARIZ, 19. julija. »Temps« se bavi na uvodnem mestu s položajem v Rusiji in prihaja do sledečih zaključkov: Vsa krivda pade na soviete, ker so pustili Kitajci odprta vrata za mirno ureditev konflikta. Nastane vprašanje, ali imajo velevlasti pravico do intervencije. Nedvomno so velevlasti interesirane na ohranitvi miru, posebno Francija, ki je naložila svoj denar v mandžursko železnico. Tudi angleško mnenje je proti Rusiji, ker so Rusi koncentrirali svoje čete na meji železnice, ko še niti govora ni bilo o zaletih prometnih prepadov in o vzhodno-kitajsko železnice po nankinški vladi. Po informacijah »Tempsa« bodo vlade velesil vnovič intervenirale v Nankingu in Moskvi, da preprečijo oboroženi konflikt med obema državama, ki more imeti usodne posledice za interese evropskih držav na Kitajskem.

MOSKVA, 19. julija. Vrhovno poveljstvo nad vsemi ruskimi vojnimi silami ob mandžurski meji je poverila sovjetska vlada kavalerijskemu generalu Budjeninu.

TOKIO, 19. julija. Čeprav se je prvotno zdelo, da se Japonska ne bo vmešavala v rusko-kitajski konflikt, vendar je že sedaj gotovo, da bo japonska vlada predlagala Moskvi in Nankingu mirno ureditev spornih vprašanj. Uradno se priominja k temu, da položaj še ni dovolj zrel za predčasno odločitev v vprašanju intervencije.

Kralj Amanulah povabljen v Perzijo

TEHERAN, 19. julija. Perzijska vlada je povabila bivšega afganskega kralja Amanulaha, naj se stalno naseli v Perziji. Povabilo je utemeljeno s tem, da bo kralju Amanulahu lažje mogoče iz Perzije zasledovati razvoj dogodkov v Afganistanu kakor iz Evrope.

Dragoceni tovor na letalu

PARIZ, 19. julija. Na letališču v Le Bourgetu je pristalo danes neko letalo iz Londona, ki je imelo s seboj 30 milijonov v zlatu. Dragoceni tovor so prenesli v zakladnico francoske Narodne banke.

militarizma in prevelika moč vojske v Nemčiji mnogo doprinesla k temu postopku.

Zanimivo je, da sam dr. Heinrich Kanner, urednik revije »Der Krieger«, gotovo dober Nemec, soglaša z dr. Turnerjevim mišljenjem in pravi: »Leta 1909 sta Nemčija in Avstro-Ogrska dodali svoji defenzivni pogodbi iz l. 1878 nove točke, v katerih je Nemčija obljubila Avstriji pomoč svoje cele vojske, ako bi se Avstrija z intervencijo v Srbiji zapletla v vojno z Rusijo. Po sarajevskem atentatu je avstro-ogrška vlada javila nemški vladi, da namerava sedaj pričeti vojno proti Srbiji, to je uporabiti »casus foederis«, in Nemčija je nato pristala. Napadalni načrt, ki ga je izdelal Conrad, je vsebo-

Uprašanje srbskih preduojnih dolgov

PARIZ, 19. julija. Kakor poroča »Information«, se bodo pogajanja zastopnikov imejiteljev obligacij srbskih preduojnih dolgov z zastopniki jugoslovanske vlade vršila v Parizu in ne v Beogradu, kakor se je prvotno poročalo.

Ekspresni vlak padel v vodo

DENVER, 19. julija. Reuterjev urad poroča: Iz Chicaga prihajajoči ekspresni vlak je včeraj zjutraj v bližini Stratona padel v vodo. Po dosedanjih poročilih je utonilo 20 oseb.

Najdražja italijanska knjiga

Najdražja italijanska knjiga od vseh dosedanjih italijanskih del bo vsekakor »Italijanska enciklopedija«, katere prvi zvezek je pravkar izšel. Delo bo imelo 36 knjig in bo opremljeno z 80.000 slikami. Gotovo pa bo l. 1937. V subsprijciji velja vsak zvezek 190 lir, a ceno so sedaj zvišali na 250 lir. Prvi eksemplari so posvečeni kralju, papežu in Mussoliniju. Uredništvo enciklopedije se nahaja za lepo renesančno palačo rodbine Mattei v Rimu. Cela vrsta strokovnjakov, med njimi najznamenitejši učenjaki Italije in nad 2000 drugih sotrudnikov, med njimi 100 inozemcev, sestavlja veliko delo. Generalno ravnanje je v rokah senatorja Gentilija, ki že dolga leta dela na to, da podari svoji domovini obsežno delo, ki se bo lahko merilo z velikimi enciklopedijami inozemstva in se oziralo obenem na italijansko stališče. Izvedbo tega ogromnega dela pa je v prvi vrsti omogočila podpora fašistske vlade in senatorja Treccanija, ki je ustanovil v ta namen posebno založbo. Treccani je bil prvotno navaden tkalec in je spravil polagoma večji del tekstilnih tovarnov v Lombardiji pod svoje nadzorstvo, tako da spada sedaj med najbogatejše ljudi v Italiji. Prva izdaja enciklopedije bo natiskana v 25.000 komadih.

V šoli.

Učitelj: »Povej mi pretekli čas od glagola — zbuditi se!«
Učenec: »Spal sem, spal si...«

val kritični termin, do katerega se je najkasneje morala izjaviti nemška vlada, da-li se bo vodila vojna samo proti Srbiji ali tudi proti Rusiji. Ta termin je v zapletljajih l. 1914. padel na 1. avgust in to je bilo sporočeno nemški vladi ustmeno in pisмено 29. julija. Nemška vlada se je že 31. julija zjutraj, nekoliko ur pred sprejetjem avtentičnih vestí o splošni ruski mobilizaciji, odločila sporočiti ultimatum Rusiji in je dala ultimatu tako kratek rok (12 ur), da je po njega poteku še kritičnega dne, to je 1. avgusta, mogla napovedati vojno Rusiji, kar je tudi storila.

Ni dvoma, nepobitna zgodovinska dejstva, ki jih revizionisti ne bodo mogli spraviti s sveta.

Poglavje o vojni krivdi

še vedno ni zaključeno. Še vedno se o tem vprašanju živahno, da, celo strastno razpravlja v nemški javnosti. So tu na eni strani nacionalisti, za katere bi rehabilitacija nemških vladodržcev iz leta 1914 pomenila tudi rehabilitacijo njih samih. So pa tudi oni, ki računajo, da bi revizija čl. 231 verzajske mirovne pogodbe, s katerim je izrečeno, da so Nemčija in njeni zavezniki kot krivci odgovorni za vse izgube in škode, mogla imeti za posledico tudi revizijo nemških reparacijskih plačil in kolonialnih izgub.

Nedavno je izšla zopet takšna apologija Nemčije, knjiga »Das Ausland urteilt!« iz peresa Alfreda Wegererja. Knjiga nosi podnaslov: »Amerikanci, Angličani, Francozi, Italijani, Japonci, Rusi in nevtralnici proti verzajski obsodbi«. So to kratki izvlečki iz izjav posameznih strokovnjakov ali politikov, v originalu in v prevodu, tako, da je knjiga dostopna svetovni javnosti. Nedvomno, s stališča propagandne tehnike zelo sugestivno delo. Glavno pozornost posveča knjiga Amerikancem, na kojih mnenju je Nemcem očitno največ ležeče, ne samo radi tega, ker je v Ameriki cela vrsta oseb akceptirala nemško tezo, ampak zlasti tudi zato, ker je izmed zaveznikov edino Severna Amerika odklonila ratifikacijo mirovne pogodbe. Citirana so kratka mesta iz spisov prof. Harry Elmer Barnes, dalje senatorja Boracha, ki pravzaprav pobija le izključno krivdo Nemčije, kakor tudi Elmer Davisa in Coolidgea, dalje profesorja Sidney Bradshaw Faya, ki trdi, da je bila Nemčija žrtev zavezničice Avstrije, senatorja Roberta L. Owena in senatorja Henrika Shipsteada. Metoda, kako so podana njihova mnenja, je tembolj propagandna, ker so iznešene samo trditve, ne da bi čitatelj imel možnost njih kontrole.

Zato je tembolj zanimivo, kaj o teh ameriškanih pristaših nemške nedolžnosti misli ameriški učenjak in strokovnjak za vprašanje vojne krivde, profesor evropske zgodovine na John Hopkinsovi univerzi v Baltimoru, Raymond Turner. V eni izmed zadnjih številčk berlinske pacifistične revije »Der Krieger«, ki jo izdaja dr. Heinrich Kanner, je napisal članek »O ameriškanih revizionistih«. Njegova sodba ni laskava. Turner trdi naravnost, da so vsi ti revizionisti s svojimi absurdnimi in pretiranimi trditvami Nemčije samo škodovali. O senatorju Owenu, ki je l. 1922 napisal esaj, v katerem je prevzel nemško tezo, l. 1927 pa knjigo »Carško-ruska zarota 1892—1914«, navaja Turner sodbo znane zgodovinske revije »The American Historical Review«, ki se glasí, da so Owenove trditve »krive od zgoraj do spodaj«. Sedaj se drugi senator, slabo poučen Shipstead, trudi, da bi se spremenil čl. 231 verzajske pogodbe. Najbolj smešen in nazproslulejši revizionist pa je Barnes. Turner ga slika kot popolnega diletanta, ki piše o vsem površno in naglo in vedno hlasta za senzacionalnimi trditvami. »Nima sposobnosti« — pravi o niem Turner — »da bi

Jubileji slovenskega učiteljskega tiska

SEDEMDESETLETNICA »UČITELJSKEGA TOVARIŠA« — PETDESETLETNICA »POPOTNIKA« — TRIDESETLETNICA »ZVONČKA«.

Dne 20. in 21. t. m. se bo vršila v Ljubljani pokrajinska skupščina slovenskega učiteljstva, ki bo napravila bilanco o svojem delovanju v končanem šolskem letu in določila smernice za bodoče delo. Te vsakoletne skupščine slovenskega učiteljstva so bile vedno važni mejniki v zgodovini razvoja naše narodne prosvete, letošnja bo pa še toliko bolj važna, ker se bo sestala ob trojnem jubileju slovenskega učiteljskega tiska. Organizacija, ki združuje v 32. okrajnih društvih 2877 članov, bo proslavila 70-letnico svojega stanovskega glasila, tednika »Učiteljski Tovariš«, 50-letnico strokovnega pedagoškega mesečnika »Popotnika« in 30-letnico mladinskega leposlovnega mesečnika »Zvončka«.

Ti jubileji slovenskega učiteljskega tiska so brez dvoma tako važen dogodek v našem narodnem življenju, da zaslužijo pozornost s strani celokupne naše javnosti, kajti 70 let doslej še ni dočkal noben slovenski list in se more s tako dolgim in častnim življenjem ponahati samo »Učiteljski Tovariš«. Sedemdeset let! Kako temeljito drugačni so bili časi, ko je »Učiteljski Tovariš« izšel prvič in koliko se je na Slovenskem spreminilo od takrat! Mogočna Avstrija je pritiskala na nas, zavirala je naš narodni in kulturno-prosvetni razvoj, na narodnih mejah smo izgubljali kos za kosom naše zemlje, a zora osvobodjenja in boljše bodočnosti se je komaj porajala. Nihče ni takrat mogel vedeti, če bo čez 70 let slovenski narod sploh še obstojal kot samostojna, zavedna in kulturna slovenska enota. Toda zrušila se je Avstrija, slovenski narod se je prosvetno-kulturno dvignil v vrsto ostalih kulturnih evropskih narodov, osvobodil se in združil v eno državno celoto z brati Hrvati in Srbi. Mnogo se je spremenilo, ostal pa je »Učiteljski Tovariš« in zre danes kot starosta slovenskega časopisja z upravičenim ponosom na svojih 70 let, kajti v veliki meri je baš njegova zasluga, da smo Slovenci danes to, kar smo! Brez zavednega, požrtvovalnega in kvišku stremečega učiteljstva in njegovega tiska bi ne bili nikoli mogli doseči današnje kulture in narodne zavesti, gospodarskega razvoja in svobode.

Kakor pa je bil »Učiteljski Tovariš« tisto stanovsko glasilo, ki je družilo slovensko učiteljstvo in ga po 70 let dolgi

poti vodilo do današnje višine, tako je bila znanstveno-strokovna pedagoška revija »Popotnik« tista sila, ki je notranje preobrazovala naše narodne vgojitelje. Primitivna in okorna je bila pedagogika pred 30 leti, ko je izšla prva številka »Popotnika«, in nikomur se takrat še sanjalo ni, da bo razvoj zahteval toliko napredka in izpopolnjevanja. S trnjem in osatom prerastla so bila naša vzgojeslovna polja takrat, ko je bila napravljena prva brazda s prvo številko te slovenske revije, toda tej prvi brazdi se je pridružila druga in množile so se in večale dolgi 30 let, dokler ni bilo preorano in s plodnim semenom posejano vse polje. Od takrat do danes je to seme že nešteto bogato obrodilo in nam baš v sedanjih dneh obeta novo žetev, ki bo pomenila pričetek nove dobe v slovenskem vzgojeslovju. Vse to bi pa brez »Popotnika« in njegovih delavcev ne bilo mogoče. Mogoče pa je bila »Popotnikova« zasluga tudi to, da je slovensko učiteljstvo dobilo svojo znanstveno družbo, svojo »Šolsko Matico«, ki že od leta 1901 pošilja redno vsako leto med naše pedagoge po troje strokovnih znanstvenih knjig, ki so letos dosegle naklado 2400 iztisov.

Tretji list, ki slavi jubilej, je »Zvonček«. Pred tridesetimi leti je pričel sejati v mlada srca čisto lepoto in ostal je zvest svojemu poslanstvu. Koliko mladinskega leposlovja je nakopičenega v teh 30. letnikih! Pri njem so sodelovali vsi naši znamenitejši mladinski pisatelji in brez njega bi se naše mladinsko slovo ne bilo nikoli razvilo do višine, na katero smemo biti že danes ponosni, ki pa obeta za bodočnost še vse večjih sadov. Tik pred tridesetletnico se je pa »Zvonček« pridružila Mladinska Matica, ki obeta postati za našo slovensko mladino to, kar je bila za odrasle v prejšnjih dobah Mohorjeva družba.

Iz skromnih početkov »Učiteljskega Tovariša« se je torej v 70 letih razvil močan učiteljski tisk, ki izpopolnjuje v naši slovenski žurnalistiki, publicistiki in literaturi temeljno podlago naše prosvete in kulture, zato mu želimo, da bi se tudi po teh prvih jubilejih razvijal dalje v še večjo moč in v oni razvoj bodočnosti našega naroda, ki si ga vsi želimo in ga pričakujemo!

Vprašanje sprememb voznega reda.

Direkcija državnih železnic v Ljubljani je pozvala Trgovski gremij v Mariboru, da ji naj do konca julija sporoči svoje želje glede event. sprememb postoječega voznega reda brzih in potniških vlakov, da bi se mogle te želje pri sestavi voznega reda za leto 1930-31 upoštevati. Direkcija pa že v naprej opozarja, da bi se predlogom o uvedbi novih vlakov nikako ne dalo ustreči. V poštev pride torej samo dokazana potreba sprememb voznega reda sedaj postojajočih vlakov. Zato prosi Trgovski gremij vse zainteresente, da mu tekom 8 dni pošljejo tozadevne predloge, podprte s potrebnimi utemeljitvami.

Koncert v mestnem parku

bo v nedeljo dopoldne. Svirala bo železničarska godba.

Češki skauti v Mariboru.

JČ liga je prejela včeraj ekspresni dopis Skautske družine iz Břeclave na Moravskem, s katerim javlja, da prispe v soboto ob 18.20 z osebnim vlakom iz Dunaja v Maribor na potu v skautski tabor v Boko Kotorsko 17 skautov, 8 skautk, 6 dam in dva gospoda pod vodstvom učitelja Fraňtiška Knoureka. Prosijo, da se jim pripravi prenočišče v Mariboru, odkoder odpotujejo drugo jutro ob 5.20 uri preko Zagreba na Plitvička jezera. Zastopniki mariborskih skautov in junakov so naprošeni, da se radi ureditve zadeve zglase danes pri dr. Avg. Reismanu.

Češko ministrstvo prosvete na kongresu jugoslovansko-češkoslovaških lig.

Na kongres jugoslovansko-češkoslovaških lig v Sarajevu, dne 28. julija, pošlje tudi ministrstvo šolstva in narodne prosvete v Pragi svojega oficijelnega zastopnika, dr. Ferdinanda Špišeka, ministrskega svetnika, ki se pripelje s češko delegacijo v Maribor dne 26. julija s praškim brzovlakom ob 13.53.

Davčna uprava v Mariboru

naznanja, da sta za vso območje davčne uprave v Mariboru razpored za zemljarino in zgradarino (hišni davek) za davčno leto 1929 gotova, ter razgrnjena vsem davčnim obvezancem na vpogled med uradnimi urami v času od 24. do včeveši 31. julija 1929 pri davčni upravi v Mariboru v sobi št. 77 v drugem nadstropju palače velikega županstva. V času razgrnitve razporedov lahko dajo zemljariji podvrženi zavezanci pismene ugovore računskega značaja zoper podstavo ali zoper odstotek dopolnilnega davka pri sreski katastrski upravi v Mariboru. Ustmeni ugovori se ne upoštevajo. Zgradarini podvrženi davčni zavezanci se pa opozarjajo, da bodo o ugotovljeni davčni osnovi in odmerjenem davku potom plačilnih nalogov še posebej obveščeni. Zoper višino davčne osnove na zgradarini in odmerjenega davka se bo davčni zavezanec svojčas lahko pritožil v roku 30 dni od dneva prejema plačilnega naloga. Pritožbe podlegajo kolikovini 20 Din.

Glavni nabor za mesto Maribor

se bo vršil od 23. do 27. julija v Gambri-novi dvorani, Gregorčičeva ulica št. 29. Rekrutna komisija prične poslovati vsak dan točno ob 7. zjutraj. Nabora se morajo udeležiti: a) Vsi mladeniči rojeni 1909. leta; b) vsi časno nesposobni mladeniči, rojeni 1910. leta, ki mislijo, da so absolutno nesposobni za vojno službo; d) vsi obvezniki operativne in rezervne vojske, ki mislijo, da so nesposobni za vojno službo; e) vsi nesposobni zadrugarji (družinski člani) mladeniča, ki mislijo, da so za delo nesposobni, pa njihova nesposobnost vpliva na rok službe rekruta.

V zadnjem hipu rešen smrti v valovih.

Včeraj popoldne se je nudil kopalcem na prostem kopališču pri Kamnici razburljiv prizor. Neki kopalce-tujec iz Avstrije je zašel pregloboko v Dravo in zgrabil ga je znan vrtnec. Samo parkrat je zakrilil, potem pa izginil izpred oči prestrašenih kopalcev. Pekovski pomočnik Beigott in elektrotehnični pomočnik Vistan sta takoj skočila za utaplajočim se kopalcem in ga že popolnoma nezavestnega spravila na suho. Po daljšem naporu se je posrečilo spraviti ponesrečenca zopet k zavesti. Junaško, človekoljubno gesto obeh rešiteljev je treba pohvalno zabeležiti!

Sestanek slov. učiteljskih maturanov iz l. 1880., 81. in 82.

se je vršil ob zelo povoljni udeležbi dne 13. in 14. t. m. pri Gambriinu (nekdanjem učiteljskišču). Na sestanku so se pozdravljali in med seboj kramljali stari prosvetni pionirji o preživelih časih in dogodkih. Slavljencem so se pridružili v prav lepem številu upokojeni tovariši mariborski s svojimi soprogami in roditelji. Naravnost očarali so vse navzoče mlajši učitelji tovariši, sami učiteljski sinovi, ki so požrtvovalno svirali na lok pod spretnim vodstvom tov. Nerata. Bili so burno aklamirani. Po polnoči je bilo še kratko nadaljevanje radosti v krasni novi kavarni »Astorijski«. V nedeljo 14. t. m. so se slavljenci s svojci udeležili spominske službe božje v stolnici za pokojne, obiskali grobove tukaj umrlih tovarišev in profesorjev, si ogledali mesto ter se po skupnem obedu na vrtu pri Gambriinu s pesmijo »Pobratimija« navdušeni razšli. Naj bi ta sestanek zopet dvignil zvesto tovarštvo, ljubi Bog pa vse še nadalje zdrave ohranil. Nenadno po tem sestanku na domu preminulemu, nepozabnemu odličnemu tovarišu J. Knapiču večni pokoj in srečno snidenje tam nad zvezdami! Slava pokojniku! — rn.

Študiranje v inozemstvu.

Prosvetno ministrstvo je izdalo sledeči odlok glede študiranja v inozemstvu: 1. Noben naš državljan ne sme brez prejšnjega odobrenja prosvetnega ministrstva študirati v inozemstvu. 2. Onim učencem, ki prihajajo v našo državo na šolski dopust, se brez dovoljenja prosvetnega ministrstva ne smejo izdati viza za povratek v inozemstvo. 3. Kdor želi študirati v inozemstvu, mora potom srezkega poglavarstva vložiti prošnjo na ministrstvo prosvete, v kateri mora navesti: ime in priimek, rojstne podatke, šolo, kjer je v Jugoslaviji dovršil šolanje, naziv in kraj zavoda, kjer namerava dalj časa študirati, stroko študija, semester ter ali ima štipendijo in od koga. 4. Prošnjo je treba taksirati s 25 Din v taksenih markah in priložiti overovljen prepis ali prevod zadnjega šolskega spričevala, kakor tudi spričevalo občinske oblasti o obnašanju prosilca. Reševal bo te prošnje za osnovne šole oddelek za osnovno šolstvo, za srednje in strokovne šole ter za razne tečaje oddelek za srednje šolstvo, za univerze in visoke šole pa splošni oddelek.

Žilo si je prerezal

pri delu 48letni mesar Franjo Re-m e c. Pri rezanju mesa mu je spodrsnil nož. Četudi je iskal prvo pomoč na rešilni postaji, so ga morali radi pretežke poškodbe odpremiti v bolnico.

Dve zreli tički

sta prišli včeraj v past: 18-letna Marija Nemeč in 20-letna Ljudmila Grilova. Obe sta morali radi ponovnega vlačuganja in tajne prostitucije v azil pri »Grafu«, odkoder poideta v bolnico, od tam pa med stare znanke v Sódno ulico, nato pa bosta končno odpredljeni vsaka v svojo domovinsko občino. Dolga in trnjeva je Kalvarija prepovedane ljubezni.

Pasji dnevi na policiji.

Poleg aretacije dveh lahkoživih žensk beleži današnja policijska kronika vsega 19 prijav, od katerih odpade na cestno-policijske in prometne nerodnosti 9, na karambole 3, 2 slučajja zaradi hazardiranja in ostale na različne vsakdanjosti.

Krošnjar z mesom.

Glede zadnjega špeharskega »incidenta«, o katerem je bilo v javnosti mnogo govora, je veliko županstvo odredilo, da se sme na špeharski trg prinešeno blago porabiti od špeharjev za domačo uporabo. Včeraj so odpeljali zadnji špeharji svojo robo domov. Ob tej priliki je prišel neki špehar na idejo, da na mestni meji naloži v svoj »cekar« nekaj kosov mesa. Pa je šel z njim krošnjariti. Ker pa je krošnjarjenje brez dovoljenja po čl. 48 tržnega reda zabranjeno, je mož imel smolo. Sedaj bo plačal občutno globo in še nepotrebna pota bo imel.

Zdravnik dr. Alfonz Wankmüller

v Gosposki ulici ne ordinira od 20. t. m. do preklica. 1732

Koncert v Astorijski.

Na vrtu kavarne Astorijski dnevno večerni koncert. 1720

Mariborski in dnevni drobiž

Odlikovanje.

Posestnika Blaža Urbaniča v Ščavnici, zaslužnega obmejnega narodnega delavca, je kralj odlikoval z redom sv. Save V. stopnje. G. Urbanič se je zlasti ob pre-vratu postavil popolnoma v službo domovine in je z močno četo slovenskih fantov in mož med drugim tudi zadržal naval avstrijskih tolp iz Apačke kotline v Slov. gor. Do l. 1922 je bil gerent v Ščavnici in je vodil svoje posle ves čas v splošno zadovoljstvo. Naše čestitke!

Izročitev odlikovanih.

V mestni posvetovalnici mariborskega magistrata bo izročil v nedeljo, 21. t. m. ob 10. dop. veliki župan g. dr. Schaubach na slovesen način odlikovanja raznim slovenskim železničarjem, ki so jih dobili o priliki proslave desetletnice osvoboditve Maribora in priznanje njihovih zaslug za vestno izvrševanje težavne železničarske službe ob prevratu v Mariboru in na naši severni meji.

Diplomatska vest.

Dosedanji naš vicekonzul na Reki, dr. Vladimir R y b a ř, sin pokojnega vodje tržaških Slovencev, dr. Otokarja Rybařa, je imenovan za tajnika poslaništva v Bukareštu v 6. skupini I. kategorije.

Sestanek jugoslovansko-češkoslovaške lige v Mariboru

bo danes, ob pol 19. uri v Grajski kleti radi pogovora o kongresu v Sarajevu, sprejemu in pogostitvi delegatov iz Češkoslovaške dne 25. in 26. julija na mariborskem kolodvoru.

Premestive v poštni službi.

Po službeni potrebi so premeščeni: Pavlin Josip iz Maribora na Jesenice, Vaclav Kunst in Fajdiga Hinko iz Maribora na Bled, Ana Hudaes iz Rogaske Slatine na Bled, Stanislav Vaclav iz Maribora v Dol. Lendavo. — Po lastni prošnji so prestavljeni: Karlina Knol iz Maribora v Veliko Lančo, Milko Kitner iz Maribora v Ljubljano in Ana Hupec iz Čučine v Celje.

Umrla je

včeraj popoldne po dolgem bolehanju gospa Ljudmila Gombač, roj. Perozzi, soproga višjega strojnika v pokoju, g. Mihaela Gombača v Mariboru. Pokojnica je bila iz znane dornberške rodbine in vrla slovenska žena. Pogreb se bo vršil jutri, v soboto, ob 15. uri iz hiše žalosti, Smetanova ulica 20 na mestno pokopališče na Pobrežju. Naj ji bo lahka slovenska zemljica, ki jo je tako ljubila, rodbini pa naše iskreno sožalje!

Pevski zbor iz Moravske Ostrave v Mariboru.

V prvi polovici meseca oktobra bo priredil pevski zbor »Sokola« v Moravski Ostravi koncertno turnejo po Jugoslaviji. V Ljubljani bo koncertiral dne 10. oktobra in dne 12. oktobra v Mariboru. Ta pevski zbor je eden najbolj znanih v Češkoslovaški. Koncerti se bodo vršili v Jugoslaviji pod protektoratom Jugoslovanskega Sokolskega Saveza.

Prostovoljne muke indijskih spokornikov

RELIGIJA V ŽIVLJENJU IN MIŠLJENJU INDIJE. — SPOKORNICI V SAMOTI. — SAMOTARJI NA STEBRIH IN V SVETIŠČIH.

V poslednjih mesecih je vzbudila v svetovni javnosti veliko pozornost knjiga o trpljenju indijske žene, zdaj pa je odkril angleški publicist John S. Fessley še drugo mistično skrivnost Indije, vpliv vere na življenje in mišljenje Indije. V široko zasnovani in psihološko globoko dojeti studiji predstavlja Evropi tajne vzhodne, azijske duševnosti, ki je nam tako tuja in včasih docela nerazumljiva. Avtor pa popisuje tudi konkretne slučaje in splošne običaje Indijcev, med katerimi so najbolj zanimiva poglavja o spokornikih in »svetnikih«. Slučaji, da zapustijo tu in tam tudi kdo izmed najvišjih in najbolj uglednih mož Indije svet in družino, svoj položaj in svoje dostojanstvo ter gre v samoto, nikakor niso redki, saj je to storil n. pr. že parkrat celo najpopularnejši mož Indije Mahatma Ghandi.

V gozdovih Indije, posebno pa po Himalaji, je vse polno samotarskih spokornikov, ki živijo popolnoma ločeno od sveta in ljudi ter se hranijo samo z divjimi sadeži, koreninicami in zeljčki. Večinoma prebivajo v jamah in votlinah ali pa si zgradijo skromne kočice; nekateri se naselijo tudi na drevesih, kjer si zgradijo gnezdom podobna bivališča.

Toda ta vrsta samotarstva in spokorništvaja je še najbolj preprosta in se je poslužujejo le ljudje brez »višjega poslanstva«. Vse bolj strašna je pokora nekaterih drugih grešnikov, ki jih Indijci že žive slavijo kot svetnike. Tako opisuje Fessley spokorniško življenje nekdanjega uglednega in bogatega trgovca iz Patiale, ki si je v bližini neke prometne ceste sredi gozda postavil 25 m visok steber, splezal nanj, priredil na njegovem vrhu sedalo in se nanj privezal. Tam gori čepi sedaj že deset let in se ne gane z mesta. Hrano, katero potrebuje za živ-

ljenje, mu nosijo popotniki in romarji, ki mu jo polagajo v malo na vrh pritrjeno košarico, katero spušča do tal in jo potem zopet povleče k sebi. Vse prebivalstvo od blizu in daleč ga že zdaj slavi kot svetnika.

Sličnih primerov spokorništvaja in samotarstva je v vseh delih Indije dovolj, največ pa je spokornikov, ki so se zatekli v okrilje svetišča in samostanov. Nepoučen Evropec bi jih smatral za berače, so pa po veliki večini ljudje iz uglednih družin in stanov. V nekem indijskem božjepotnem samostanu, pravi Fessley, je našel starca, ki že več let nepremično stoji pred vhodom v samostan. Noge so mu popolnoma odrevenele, da se sploh več ne dajo premikati in predstavljati. Brada in lasje so mu zrastle do tal, nohti in rokah in na nogah so dolgi po pol metra, koža telesa pa je podobna lubadu drevesa. Spokornik se s tega mesta ne gane, bedi in spi stojé, ne spregovori nobene besede, hrano pa mu dajejo romarji in samostanci.

Po drugih samostanih in svetiščih je našel Fessley spokornike, ki ležijo v rakvah ali pa so do pasu zakopani v zemlji, tako da gnijejo pri živem telesu. Pogled na nekatere teh fanatikov je naravnost strašen in odvraten, tako da ga tujec težko prenese. Oni pa trpijo vse te neznosne muke prostovoljno in brez glasu, samo, da bi si zaslužili zveličanje, zatrti in premagali telo ter postali duhovi. To je strašna moč in tajna vzhodne miselnosti in vere, ki je nam Evropecem tuja, ker predstavlja svet, nam popolnoma nasproten. V času, ko tone Evropa v materializmu, ki jo bolj in bolj upropašča, tone Indija v misticismem in duhovnost. Kakšen kontrast, kakšna skrivnost zgodovine in razvoja!

Otrok z dvema očetoma

Glasom sodnega sklepa ima neki newyorški otrok sedaj dva očeta. Vzrok temu je salomonska odločitev nekega sodnika v Newyorku v ločitvenem procesu.

Sedaj ločeni stariši sedemletnega Alfreda Stranuma so živeli v neznošnih razmerah. Med nožem in ženo je vladalo popolnoma nasprotno mnenje o vzgajanju otroka. Dočim je oče zadrževal, da je mati preobzirna, pa je bila mati mnenja, da je oče prestrog napram otroku.

Sedaj je poseglo vmes najvišje ameriško sodišče, ki je določilo otroku kot »nadomestnega očeta« dr. Feinberga, slavnega otroškega psihologa. Dečko je pozdravil svojega novega očeta, ko so mu ga predstavili, z vzklikom: »Halo, doktor!«

Dr. Feinberg smatra svoje dolžnosti zelo resno. »Smatram, da gre tu za posnemanja vreden precedenčni slučaj in odločitev. Otroku je bil določen nov oče, ker se stariši niso mogli sporazumeti. Le preveč občutljivih in talentiranih otrok se vsled pomanjkanja pametne vzgoje zgubi. Nova odločitev je znamenje, da se bo v bodoče bolj upoštevala bodočnost otroka kakor pa muhe starišev.«

Kadar potuje Amerikanec

James Povell iz Chicaga je že več mesecev v srđitem sporu z železniško direkcijo v Cannesu. Nekega dne je hotel odpotovati z vlakom, ki odhaja ob 9.10. Ko je stopil na peron, se je vlak že pomikal. Povell se je strahno razburil in ozmerjal službujočega uradnika, ker je vlak odpeljal 10 minut pred napovedanim časom. Na svoje veliko začudenje je Povell nato zvedel, da ta vlak ni današnji, temveč včerajšnji, ki je imel 23 ur in 50 minut zamude. Še bolj pa je bil presenečen, ko so mu sporočili, da danes ne odide več noben vlak, češ da vozijo vlaki na dotični progi samo vsakih 24

ur. Z drugimi besedami je to pomenilo, da je en vlak v letošnjem letu izpadel. Toda Povell se s tem nikakor ni hotel zadovoljiti. Rekel je: Vsako leto mora odpeljati 365, v prestopnem 366 vlakov. Ako kak vlak slučajno zamakni 24 ur, to še nikakor ne more pomeniti, da velja ta vlak takoj za dva dneva. Vrh tega je ta vlak odšel deset minut prej, torej ne po programu. »Ako so drugi potniki s tem zadovoljni, pa jaz nisem«, je odgovoril James Povell. In nato je vložil tožbo pri železniški direkciji, ker ni poskrbela, da bi se on mogel odpeljati. Seveda je veliko vprašanje, ali bo pravdo tudi dobil, kajti ako bi se sodišče v resnici oziralo na nujnost njegovega potovanja potem bi morala železniška direkcija odrediti, da odpelje za njega poseben vlak.

Kako so nekdanj kaznovali prodajalce pokvarjenih živil?

Pariška »La Gazette Medicale de Paris« poroča v zadnji številki zanimive podatke o tem, kako so v letu 1481, pod kraljem Ludvikom XI. na Francoskem kaznovali one, ki so kvarili živila ali pokvarjena živila prodajali. Če je bil kdo zasačen, da je prodajal mleko, pomešano z vodo, so mu to tekočino tako dolgo po lijaku vlivali v grlo, dokler ni zdravnik izjavil, da nastaja nevarnost za njegovo življenje. Kdor je bil zasačen pri prodaji pokvarjenih jajc, so ga postavili na sramotni kamen in otroci so mu morali metati zaprtke v glavo. Mimoideče občinstvo je otroke z glasnimi klici vzpodbujalo, naj dobro merijo. Kdor je bil zasačen, da je prodajal skvarjeno ali s čim pomešano surovo maslo, so ga istotako posadili na sramotni kamen in mu surovo maslo položili na glavo, da se mu je pod pekočim solncem cedilo po glavi in telesu. Spustili so pse, da so mu lizali tekoče maslo. — Take procedure bi tudi danes mnogokrat bile prav koristne!

Tri može sežgala v štedilniku

Amerikanska kriminalna policija ima zabeležiti senzacionalen slučaj, ki se je pripetil v Newyorku. Neka mlada ženska je umorila svojega moža in sicer na način, kakor je delal to francoski zločinec Landru s svojimi žrtvami. Ubila ga je in njegovo truplo potem sežgala v domačem štedilniku. Zdi pa se, da to ni njena prva žrtev, ker je bil to že njen tretji mož in je najbrže tudi prva dva spravila na enak način iz življenja. Ta ženska Landru se piše Lavra Weaver, ki je stara šele 21 let. Že z 19. leti je imela burno preteklost. Bila je plesalka v raznih newyorških ponočnih lokalih, enkrat je bila angažirana za razna sumljiva zabavišča v Južni Ameriki. V Buenos Airesu se je poročila z nekim Italijanom, ki je lepega dne zopet izginil brez sledu. Sosedji so stvar naznanili policiji, vendar so ostala vsa poizvedovanja zaman. Lavra Weaver je bila sicer tedaj aretirana, vendar ji niso mogli dokazati krivde, narkar je bila takoj izpuščena.

Nato se je vrnila zopet v Newyork, kjer se je zaljubil v njo trgovec Kiselman. Oba sta najela skupno stanovanje. Ker je bil Kiselman često na potovanjih, ga je žena rada vārala, kar je ponovno izzvalo težke prepire. Nekoč je dobil Kiselman anonimno pismo, da ima njegova žena ljubavito razmerje z nekim Italijanom, ki ji je poklonil med drugim tudi krasno beneško zrcalo. Mož je doma res našel to zrcalo in je takoj razbil. V jezi je potem žena oddala nanj tri strele iz samokresa. Kiselman je bil takoj mrtev. Njegovo truplo je žena naslednjega dne sežgala v štedilniku. Ker je v tej hiši stanovala samo ena rod-bina, ki pa je bila vrh tega odsotna, je mogla zločinka nemoteno izvršiti svoje dejanje. Nikdo ni opazil, da Kiselmana ni več, ker se je često dogodilo, da je bil po več mesecev na potovanjih. Ker pa žena ni prijavila smrti svojega moža, je bila takoj osumljena, da ga je umorila. Njen mož se je namreč tožaril z neko tvrdko. Ker pa se ni odzval sodnemu povabilu, so ga šli iskat. O priliki hišne preiskave so detektivni preiskali tudi štedilnik, ki je bil poln pepela in so bili vrh tega v njem tudi ostanke človeških kosti. Lavra Weaver je končno priznala, da je truplo polila z bencinom in potem zažgala. Policija je trdno prepričana, da je Weaverjeva na enak način umorila tudi prva dva svoja moža in je odredila zato sedaj obširno preiskavo tudi v tem pogledu.

Kakor ti meni, tako jaz tebi

Ko je znani francoski kardinal Richelieu, ki je bil tudi zunanji minister, spravil maršala Basompierre, svojega velikega sovražnika, v ječo, je našel ta tamkaj nekega admirala, ki je bil tudi nasprotnik kardinala. Admiral je neprestano govoril o svojih velikih činih in pripovedoval tudi, kako je na neki sovražni ladji lastnoročno ubil 300 sovražnikov.

Ko je obmolnil, pa je pričel govoriti Basompierre. »Ko sem bil v Nemčiji«, je pričel, »sem splezal skozi dimnik v sobo moje lepe sosedinje, ki sem jo ljubil... in povem vam«.

Tu ga je admiral prekinil. »Saj imajo v Nemčiji samo peči in nobenih dimnikov.«

»Dragi prijatelj«, je odvrnil Basompierre, »pustil sem vam brez ugovaranja, da ste v svoji bitki ubili 300 sovražnikov, zakaj me ne pustite vsaj skozi majhen dimnik splezati k lepi ženski v sobo?«

Privatni poklici angl. poslancev

Novi poslanci angleške spodnje zbornice niso, kakor je to v Franciji, povečini advokati, vendar je kljub temu med njimi prilično število juristov, namreč 91. Dalje je 52 zastopnikov raznih delavskih in socialnih organizacij, 23 novinarjev, 5 izdajateljev listov, 10 župnikov ter 15 ravnateljev industrijskih podjetij. Mnogo je tudi poslancev, ki imajo kar po več poklicev, nekateri pa izjavljajo, da sploh nimajo nobenega poklica.

Sport

Rapid v Celju.

Po 14 dnevni počitnicah bo Rapid prihodnjo nedeljo igral v Celju. Nastopil bo v prijateljski tekmi proti Atletikom. Rapid s svojim nasprotnikom ne bo imel težkega posla, ker so letos Atletiki v slabi formi. Zadnja tekma med obema kluboma je končala 2 : 1 (0 : 0) v korist Rapida.

Tenis-turnir na Bledu.

Na Bledu se vsako sezono vrši teništurnir, ki se je že udomačil in pri gostih zelo priljubil. Doslej je vodil turnirje beograjski tenis-klub. Reči je treba, da blejski turnirji niso bili baš bogve kako dobro aranžirani in je bilo marsikaj pomanjkljivega. Letos pa je teniški savez poveril aranžma blejskega turnirja ISSK Mariboru, kojega teniški odsek je znan po brezhibnemu aranžmaju mednarodnih tenis-turnirjev (Rogaška Slatina!). Maribor je nameraval vključiti blejski turnir v svoje letošnje jubilejne prireditve in z njim zaključiti desetletnico. Sklep skupščine pa je naletel v Beogradu na velik odpor. BTK je smatral, da je edino on poklican in upravičen prirediti na Bledu mednarodne turnirje. Da se izogné morebitnim neprilikam, je SK Maribor popustil od svoje namere in prepustil aranžma letošnjega turnirja beograjskemu tenis-klubu, motivirajoč svoj odstop s tehničnimi razlogi.

S čolnom od Maribora do Beograda.

Po vzgledu lanskoletnega »izleta« trójice pogumnih mladih sportnikov po Dravi iz Maribora do Beograda, nameravajo tudi letos trije sportniki poskusiti svojo srečo. Proti takim vožnjam nima nihče ničesar, vendar nasvetujemo, da se vsak dobro pripravi in poprej izvežba, kajti vožnja po Dravi do Beograda v lahnih sandolinah zahteva popolno sigurnost v veslanju.

Desetletnica SK Ptuj.

Prihodnji mesec bo slavil SK Ptuj desetletnico svojega obstoja. Jubilant zasluži vso pozornost mariborskih sportnikov, Ptuj je bil edini v naši provinci, ki se je kljub mizernim razmeram vedno držal nad površino in propagiral po deželi za sport. Reči treba, da je Ptuj vestno izvrševal svojo težko nalogo in tudi z uspehom, kar pač ni bilo lahko. Program jubilejnih prireditev Ptujja je naslednji: 11. avgust je namenjen nogometu. Odigrale se bodo tri tekme in sicer: SK Ptuj — SK Rapid old boys, SK Ptuj — reprezentanca Slovenije in SK Ptuj — SK Maribor mladine. 15. avgusta se bodo vršile lahkoatletske tekme. Sodelovali bodo poleg Ptujja SK Maribor, SK Rapid, SK Železničar, Ilirija in Primorje iz Ljubljane, Concordija iz Zagreba ter GAK iz Gradca. 18. avgusta bo slavnostni občni zbor. Jubilejne prireditve bo zaključila hazena-tekma med SK Ptujem in SK Mariborom.

Napovedani sestanek kandidatov za danes ne more vršiti radi odsotnosti tajnika. — Tajnik.

Službeno iz sodniške sekcije.

V nedeljo sodijo: ob 15.30 uri rezerve Maribor — Rapid g. Nemeč; ob 17. uri Maribor — Železničar dr. Planinšek. — Tajnik.

Blaznež v cerkvi.

V župno cerkev v Welsu je prišel v soboto visok, elegantno oblečen gospod in stopil pred glavni oltar. Cerkev je bila takrat nabito polna vernikov. Nenadoma je neznanec na ves glas zaklical: »Jaz sem Krist in sem prišel, da izženem iz cerkve vse farizeje in krošniarje«. Nato je zgrabil najbližjo žensko in jo je hotel odvesti iz cerkve. Nastala je splošna panika. Vse je drvelo proti izhodu, otroci so pričeli vpiti in jokati. Neki duhovnik, dva frančiškana in še več drugih moških so stopili potem k blaznežu, ki je divje mahal naokrog. S težkim trudom so ga spravili na cesto in nato v bolnico. Tamkaj so spoznali v blaznežu učitelja Josipa Fuchsa iz Neukirchna in ga oddali potem v umobolnico.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 120

Potegnil ga je s seboj skozi votlino, po kateri so že vedno srdito razbijali krampi.

Ko je bil kardinal zunaj in je zasopel čisti, balzamni zrak gorovja, ko so se obrnile njegove oči v nebo in so zagledale zvezde, ki so lesketaje mrgolele po nebu, je obstal par hipov, kakor da ga je nevidna roka udarila po čelu.

Sandrigo mu je velel sestiti in mu ponudil kozarec vina, ki ga je Bembo duškoma izpraznil.

Zdaj so postale njegove misli jasnejše.

Pogledal je okrog sebe; zdaj je že nekoliko razumel, kaj se godi.

»Kdo ste?« je dejal Sandrigo. »Povejte mi svoje ime, o moj rešitelj, da ga bom mogel ponavljati v svojih molitvah do konca svojih dni.«

»Mar je meni tvojih molitev!« je zamrmral razbojnik sam pri sebi. »Ime mi je Sandrigo,« je dodal na glas. »Toda, če mi hočete verjeti, boste imeli opraviti kaj modrejšega, kakor da bi pošiljali svoje prošnje k Bogu, ki ne bo zato nič bolj zdrav.«

»Sandrigo!« je ponovil kardinal.

»Da, poročnik pri beneških lokostrelcih.«

»Ah, torej so vas poslali, da me osvobodite.«

»Ne; prišel sem vas osvobodit iz lastnega nagiba, zato, ker se mi je zdelo primerno,« je odgovoril Sandrigo.

»Kaj zato! Bodite blagoslovljeni, moj sin!«

Bembo je prijel razbojnika za roke ter mu jih goreče stisnil.

Nato je stopil par korakov semintja, pogledal okrog sebe z nepopisno zadivljenostjo, oddahnil si kakor pijan, pri tem pa ponavljal besedo, katere brezkončni čar more pojmiti samo tisti, ki je bil dolgo časa oropan svobode.

»Svoboden! Svoboden sem!«

Naenkrat pa je planil v noč in izginil.

S prosto uporabo udov so se mu naglo vračale moči. Skakal je preko kamnov in jarkov, plezal po skalah kakor divja koza, kričal in vriskal ter jecljal brezvezne besede.

To noro divjanje je trajalo par ur; solnce je že vstajalo na nebu, ko se je Bembo vrnil k votlini.

Gotovo je premišljal dolgo časa, in mnogo reči, ki so že temnele v njegovem spominu, se je moralo pokazati v popolni jasnosti, kajti ko se je zopet pridružil Sandrigo, je ta komaj spoznal trdo in neizpremenljivo lice, ki ga je videl pred seboj.

»Bravo!« je zagodel tolovaj. »Tako ste mi mnogo bolj povšeči.«

»Ali mi niste sledili?« je vprašal Bembo.

»Čemu? Saj sem dobro vedel, da pridete nazaj.«

»Dobro. Torej sem zares svoboden?«

»Zdaj imate vendar dokaz.«

»Res je. Kam me odvedete?«

»V Benetke, kjer vas pričakujejo.«

»Pričakujejo? Kdo neki?«

»Dož Foscari. Saj sem vam rekel.«

»Dobro. Torej odideva takoj.«

»Pokrepčajte se najprej, gospod kardinal, in preoblecite se, saj vas je strah pogledati.«

Sandrigo je pokazal kardinalu nekačo sobano, ki je bila napravljena v votlini. Tam je stala miza, obložena z divjačino in steklenicami, poleg mize pa klop, na kateri je čakala Bemba popolna kavalirska obleka.

Bembo se je v največji naglici oblekel in začel požirati zajutrek, ki so mu ga bili pripravili.

»Odrinimo na pot!« je velel Sandrigo, ko je stopil iz dvorane, ves izpremenjen in poln moči.

»Tako,« je dejal razbojnik.

Dva osedlana konja, ki jih je držal eden izmed banditov za uzdo, sta bila že pripravljena.

Sandrigo je skočil na enega, Bembo pa je zlezal na drugega s spretnostjo, ki je pričala, da je več jahač.

Zdaj je Sandrigo poklical razbojnika, ki mu je služil kot pribočnik ter mu je dal šepetaje nekaj navodil. Nato je pripomnil.

»Ali ste kaj našli?«

»Ničesar.«

»Iščite še.«

Pribočnik je malodušno zmajal z glavo.

»Grom in strela!« je zarenčal Sandrigo. »Potem je najboljšo, da razstrelite to skalno luknjo.«

Srdito je zamahnil in izpodbodel konja, da dohiti kardinala, ki je jahal že po bregu navzdol.

Dokler sta bila na pobočju, sta molčala.

Tako sta prejahala vas Nervezo; na ravnem polju sta zdirjala po lepi cesti Treviški proti Mestre in Benetkam.

»Gospod poročnik,« je dejal Bembo tukaj, »ponovno

vam obljubljam svojo večno hvaležnost.«

»Sprejemam obljubo,« je dejal razbojnik pikro, »dasli ni na svetu nič večnega, niti hvaležnost cerkvenih knezov!«

»Nocoj,« je povzel Bembo, ne da bi se oziral na to ironijo, »ko ste stopili pred mene kot moj rešitelj, sem govoril reči, ki se jih ne spominjam več prav natanko. Vendar pa se mi zdi, da sem vam govoril o Rolandu.«

»Da! Vprašali ste me, ali je on tisti, ki se vas je vendar že enkrat usmilil.«

Bembo se je kar stresel od srda.

Vendar pa se je premagal in povzel:

»Ali je Roland Kandiano nemara vaš prijatelj?«

»Tako, kakor je orkan prijatelj krmarja, kakor je tiger prijatelj antilope! Tega človeka sovražim z vsemi močmi svojega bitja, in če ne bi bil slutil v svojem srcu sovraštva, podobnega mojemu, bi vas bil pustil segniti v temnici, kamor vas je on zaprl. Oprostite mi te prostodušne besede, gospod!«

»Govorite, le kar govorite!« je vzkliknil Bembo. »Nobena beseda na svetu mi ne bi mogla biti prijetnejša kakor ta, kar ste pravkar povedali.«

»Dobro, govoriva torej odkrito: vi mi ne dolgujete nobene hvaležnosti. Ko sem vas sklenil osvoboditi, nisem čutil do vas nobenega sočutja! Vedel sem samo, da ste tudi vi orožje proti Rolandu Kandianu. Zadal sem mu že par občutnih udarcev,« je dodal razbojnik z mračnim nasmehom, »in mislil sem si, da mi boste pomagali pri poslednjem, pri tistem udarcu, od katerega nihče ne okreva!«

»Računajte name!« je dejal Bembo s strastjo, ki ni puščala nobenega dvoma o njegovih namelih. »Toda vedeti moram, s kom sklepam bojno zavezništvo. Vi veste, kdo sem jaz, jaz pa ne vem, kdo ste vi.«

»Saj sem vam povedal: poročnik sem pri lokostrelcih generalnega kapitana Altierija. Toda to sem šele malo časa: šele par ur. Preden sem nastopil službo, sem bil razbojnik.«

Bembo je z začudenjem pogledal Sandrigo.

»Da vi se temu čudite,« je menil Sandrigo; »toda v Benetkah najdete nekoga, ki vam bo povedal o meni vse, kar boste želeli izvedeti, in to človek, v katerega imate gotovo popolno zaupanje.«

»Kdo je to?«

»Dož Foscari.«

(Nadaljevanje sledi!)

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene obšinitva vsaka beseda 30 p. najmanjši znesek Din 5-

Mali oglasi

Zenitna, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značaja vsaka beseda 50 p. najmanjši znesek Din 10-

Koncert pri Kosiču.

V restavraciji Vetrinjski dvor bo jutri zvečer in v nedeljo predpoldne in zvečer koncert.

Čitaj in povej sosedu!

Pri »Brzopodplati«, Maribor, Tattenbachovi ulici 14, se kemično čisti in strojno barva čevlje in vse usnjate predmete. Barve na izbiro z različnimi kombinacijami.

Učenko za damsko šiviljo

sprejemem. Krčevina 111, za kavarno »Promenada«, I. nadstr., vr. 6. 1727

Gostilna Lahainer-Starman

v soboto, dne 20. julija zvečer koncert. Igra žel. del. godba Schönherr. 1725

Kavarna »Park«

dnevno prvovrsten koncert. 1719

Škatlje

v vsaki velikosti in kakovosti izdeluje najboljše, najhitreje in najceneje Foto-Kompanija, Maribor, Gregorčičeva ul. št. 12. 1086

Sandale vseh velikosti,

šivane kakor tudi damske, moderne sandale najboljše kupite ali naročite po meri v Mehanični delavnici čevljev in sandalov, Vrtna ul. 8, Maribor.

Strojepisko

za eno uro popoldne iščem. Ponudbe z zahtevanim honorarjem na upravo »Večernika« pod »Strojepiska«. 1722

V gostilni Kosič

na Frankopanovi ulici se dobe dnevno sveže in pečene morske ribe. 1691

Rižez, višnje in kosmulje

kupi Podravska industrija sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva 9. 1693

Sprejemem učenko

za šivanje perla. Dobi že od začetka nekoliko plače. Naslov v upravi »Večernika«. 1694

Išče se trisobno stanovanje

s kuhinjo in pritlikinami, po možnosti v bližini parka. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Tako,«. 1707

Skoraj novo orig. Peugeot-kolo

prodam za Din 1600.—. Albert Marčič, Tazno 78. 1705

Iščem s 1. oktobrom

službo pomočnice pri boljši šivilji. Cenjene ponudbe na upravo »Večernika« pod šifro »Pomočnica«. 1718

Mirna stranka išče stanovanje,

kuhinjo in sobo za takoj. Ponudba na upravo pod »Mirna«. 1716

Cenjenim gospodinjam

se priporočam za naročila pohištva, izgotovljenega in po načrtu: spalnic, jedilnic, kuhinj, madrac, otoman, zaves, rolet, lastnega izdelka. Popravila i. dr. se izvršujejo solidno in poceni. Sprejemem pohištvo tudi v prodajo in zamenjavo. B. Jagodič, Rotovski trg 4.

Pozor stavbenik!

Prodam leseno stavbo v dobrem stanju z več sobami, stene deloma iz same plutovine (Korkplatten), deloma iz lesa in plutovine z mnogimi dobro ohranjenimi okni s šipami in vrati. Naslov v upravi lista. 1706

Sobo-in črkoslikanje

Izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Led na drobno se oddaja

dnevno od 6-8 ure. Volkmajerjeva ul. 5. 1446

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretresljivo vest, da je naša nad vse ljubljena dobra soproga, mati, sestra, teta in svakinja, gospa

Ljudmila Gombač, roj. Perozzi

včeraj, dne 18. tm. ob pol 13. uri po dolgi, mukepolni boleznini mirno in boguvdano zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 20. tm. ob 15. uri iz hiše žalosti, Smetanova ul. 20 na mestno pokopališče na Pobrežju.

Sveta maša zadušnica bo darovana v ponedeljek, dne 22. julija ob 7. uri v stolni cerkvi.

Maribor-Dornberg pri Gorici, dne 19. julija 1929.

Mihael Gombač

soproga

Mary

hčerka

1729

Vsi ostali sorodniki

Vzorna gospodinja

vkuhava samo z Rex-aparatom raznovrstno sadje, sočivje itd., ker le v Rex-steklenicah vkuhano sadje ohrani naravni okus. Edina zaloga v Mariboru

Ivan Kovačič

Koroška cesta 10 in Slovenska ulica 10. 1495

NOGAVICE VSEH VRST

nova specialna zaloga, radi vpeljave reklamna prodaja po izredno — do 20% — znižanih cenah samo do 20. julija.

J. KARNIČNIK, Glavni trg 11.

Oglejte si cene in zalogo!

Prepričajte se!